

A ג"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף ס"א of יבמות.
The topics we will learn about include

טומאת אהל
One of the ways to become טומא from a מת, the body of a dead person, is when a person is under the same roof as the dead body, or if he bends over or passes over the dead body.

אדם אתם
אתם קרוין אדם
ואין עובדי כוכבים קרוין אדם
The term אדם refers exclusively to אידן and not to גוים. The term איש is used when referring to גוים

If a כהן was מארס an אלמנה, or if a כהן did מאמר with a יבמה, and then became the כהן גדול, is he permitted to complete the marriage to these women or not?

A

טומאת אהל

אתם קרוין אדם
ואין עובדי כוכבים קרוין אדם

If a כהן was מארס an אלמנה, or did מאמר with a יבמה, and then became the כהן גדול, is he permitted to complete the marriage

B עשה דוחה לא תעשה
ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה
An עשה overrides a לא תעשה
But an עשה does not override a לא תעשה ועשה

Is a person permitted to marry an אילונית?
Is a כהן permitted to marry an אילונית?
Is a כהן or גדול permitted to marry a כהן?

B

עשה דוחה לא תעשה
ואין עשה דוחה
לא תעשה ועשה

Is a ישראל or כהן permitted to marry an אילונית?

C אילונית, is a woman over the age of twenty, who has not developed as other women do by this age, and is unable to bear children.
Therefore, an אילונית is פטור מדאורייתא from both יבום ויבמה, which is derived from the words; אשר תלד
פרט לאילונית שאינה יולדת

סריס, is a man who is unable to have children, and is also פטור מדאורייתא from both יבום וחליצה, which is derived from the words; ולא ימחה שמו
פרט לסריס ששמו מחוי

C

אילונית

סריס

1 So let's review

Our דף begins with a ברייתא
 תניא וכן היה רבי שמעון בן יוחאי אומר
 קברי עובדי כוכבים אינן מטמאין באהל
 The corpse of a גוי does not transmit through אהל.
 We learn this from the Posuk;
 אדם כי ימות באהל
 The תורה uses the term אדם;
 And a Posuk in יחזקאל says about ישראל;
 ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם
 אתם קרוין אדם
 ואין עובדי כוכבים קרוין אדם
 The term אדם refers exclusively to אידן and not to גוים.

However, רבינא explains;
 נהי דמעטיניהו קרא מאטמויי באהל
 ממגע ומשא מי מעטיניהו קרא
 The corpse of a גוי is excluded only from אהל, but it
 does transmit through טומאה through ומשא ומגע - by contact or
 carrying it.

1 תניא וכן היה רבי שמעון בן יוחאי אומר
 קברי עובדי כוכבים אינן מטמאין באהל
 אדם כי ימות באהל
 ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם
 אדם קרוין אדם
 ואין עובדי כוכבים קרוין אדם
 The term אדם refers exclusively to אידן
 and not to גוים

רבינא

ממגע ומשא מי מעטיניהו קרא But it does transmit טומאה through ומשא ומגע	נהי דמעטיניהו קרא מאטמויי באהל גוי is excluded only from אהל
--	---

2 The גמרא asks that we find Psukim in which גוים are also referred to as אדם:

The Posuk
 ונפש אדם ששה עשר אלף
 Refers to the captive מדיינים with the term אדם?
 Similarly, another Posuk;
 אשר יש בה הרבה משתים עשרה רבו אדם
 אשר לא ידע בין ימינו לשמאלו
 ובהמה רבה
 Refers to the גוים of ניונה with the term אדם?

The גמרא answers
 משום בהמה
 That פסוק only uses the term אדם to distinguish between
 the people and the animals. However, it's not a term that is
 otherwise used to refer to גוים.
 =====

2 ?
 But גוים are also referred to as אדם
 ונפש אדם ששה עשר אלף
 אשר יש בה הרבה משתים עשרה רבו אדם
 אשר לא ידע בין ימינו לשמאלו
 ובהמה רבה
 Referring to the גוים of ניונה with the term אדם?
 משום בהמה
 The word אדם is only used to distinguish between
 the people and the animals

3 The Gemara proceeds to the next משנה which presents 2 cases:

זאקט די משנה

אירס את האלמנה

If a ביהושה כהן הדיוט performed אירוסין with an אלמנה, which is permitted,

ונתמנה להיות כהן גדול

And he was then appointed to be the כהן גדול, who is forbidden to marry an אלמנה,

יכנס

He is permitted to do the נישואין with her.

The Mishnah records just such an incident:

ומעשה ביהושע בן גמלא

שקדש את מרתא בת ביתוס

ומנהו המלך להיות כהן גדול

וכנסה

The 2nd case is

שומרת יבם שנפלה לפני כהן הדיוט

If a ביהושה fell to a כהן הדיוט, who is permitted to marry her

ונתמנה להיות כהן גדול

And then he was appointed to be the כהן גדול, and now she is forbidden, because she is an אלמנה;

אף על פי שעשה בה מאמר

Even if he already did the מאמר,

הרי זה לא יכנס

He is not permitted to complete the יבום.

====

The Gemara explains the source for these דינים from the פסוק regarding a כהן גדול:

כי אם בתולה מעמי יקח אשה

The extra word אשה teaches that he may marry an אלמנה with whom he did אירוסין while still a כהן הדיוט. However;

אשה ולא יבמה

This היתר does not apply to a יבמה.

====

3

זאקט די משנה

שומרת יבם שנפלה

לפני כהן הדיוט

ונתמנה להיות

כהן גדול

אף על פי שעשה בה מאמר

הרי זה לא יכנס

אירס את האלמנה

ונתמנה להיות

כהן גדול

יכנס

ומעשה ביהושע בן גמלא

שקדש את מרתא בת ביתוס

ומנהו המלך להיות כהן גדול

וכנסה

בבבבבב:

כי אם בתולה מעמי יקח אשה

He may marry an אלונית with whom he did אירוסין while still a כהן הדיוט

4 The משנה proceeds to the next כהן גדול שמת אחיו
 כהן גדול שמת אחיו
 If a Kohen Gadol's brother died without children, and his wife fell to the Kohen Gadol for יבום
 יבום
 חולץ ולא מייבם
 He must perform Chalitzah, but may not perform Yibum.
 The גמרא points out
 לא שנא מן האירוסין
 ולא שנא מן הנשואין
 Regardless whether she fell to יבום from only being an ארוסה or from being a נשואה, the Kohen Gadol may not do Yibum.

The גמרא therefore asks
 בשלמא מן הנשואין
 עשה ולא תעשה הוא
 We understand that if he would do Yibum with a נשואה,
 He would be עובר on the עשה of
 כי אם בתולה מעמיו יקח אשה
 And the עשה of
 אלמנה... לא יקח
 ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה
 And the עשה of
 יבמה יבא עליה
 Cannot override both an עשה.
 Therefore, he may not do Yibum.

אלא מן האירוסין
 יבא עשה וידחה את לא תעשה
 However, when she was merely an ארוסה, and therefore still a בתולה,
 The עשה of יבמה יבא עליה should override the עשה of
 אלמנה... לא יקח, based on the principle of
 עשה דוחה לא תעשה
 Why may he not do Yibum?

The גמרא answers
 גזירה ביאה ראשונה
 אטו ביאה שניה
 The גזירה is only for the first ביאה. Therefore, we do not allow the first ביאה, lest he do another ביאה.
 However, the כהן גדול must do חליצה, as the Mishnah taught on כ דף כ;
 איסור קדושה
 אלמנה לכהן גדול
 חולצת ולא מתייבמת
 Because חייבי לאוין do not completely exempt from חליצה
 ===

4 זאקט די מלך

כהן גדול שמת אחיו
 ... without any children
 and his wife fell to the Kohen Gadol for יבום

חולץ ולא מייבם

ולא שנא מן הנשואין

בלמא מן הנשואין
 יבא עשה וידחה את לא תעשה
 כי אם בתולה מעמיו יקח אשה
 בתולה לא יקח מעמיו יקח אשה
 ואין עשה דוחה לא תעשה ויבא עליה
 יבמה יבא עליה

לא שנא מן האירוסין

יבא עשה וידחה את לא תעשה
 יבמה יבא עליה
 אלמנה... לא יקח
 עשה דוחה לא תעשה
 ?
 גזירה ביאה ראשונה
 אטו ביאה שניה
 כהן גדול ביאה ראשונה
 חליצה
 איסור קדושה
 אלמנה לכהן גדול
 חולצת ולא מתייבמת
 חייבי לאוין
 do not completely exempt from חליצה

5 The משנה proceeds to the next גמרא

כהן הדיוט לא ישא אילנית
אלא אם כן יש לו אשה ובנים

A **כהן** may not marry an **אילנית**, a woman who has not developed, and is unable to bear children, unless he has another wife and children.

The Gemara explains that this Halachah applies to a **ישראל** as well, because he is equally obligated in the Mitzvah of פריה ורביה.

רבי יהודה אומר

אף על פי שיש לו אשה ובנים
לא ישא אילנית

A **Kohen** should not marry an **אילנית**, even if he has another wife and children, because,

שהיא זונה האמורה בתורה

An **אילנית** has the Halachic status of a **זונה**.

This Halachah, obviously applies to a **כהן** only.

וחכמים אומרים

אין זונה אלא גיורת ומשוחררת ושנבעלה בעילת זנות

The **חכמים** hold that the Halachic status of a **זונה** applies only to a **גיורת** ומשוחררת, who we assume cohabited with a **עכום** ועבד, or a **ישראלית** who cohabited with a man who is prohibited to her.

=====

The Gemara explains that the source for the opinion of **רבי יהודה** that an **אילנית** has the Halachic status of a **זונה** is from the Posuk in הושע;

אכלו ולא ישבעו

הזנו ולא יפרצו

We learn from there

כל ביאה שאין בה פירצה

אינה אלא בעילת זנות

A **ביאה** that is unable to lead to **פרו ורבו** is considered בעילת זנות.

=====

5

צאקט די הלכה

כהן הדיוט לא ישא אילנית
אלא אם כן יש לו אשה ובנים

This Halachah applies to a **ישראל** as well, because he is equally obligated in the Mitzvah of פריה ורביה.

וחכמים אומרים

אין זונה

אלא גיורת ומשוחררת
ושנבעלה בעילת זנות

רבי יהודה אומר

אף על פי

שיש לו אשה ובנים
לא ישא אילנית

לפיא זונה באמורה בתורה

כשע

אכלו ולא ישבעו

הזנו ולא יפרצו

כל ביאה שאין בה פירצה
אינה אלא בעילת זנות

6 The Gemara proceeds to a related discussion

תניא
 רבי אליעזר אומר
 כהן לא ישא את הקטנה
 A קטנה is forbidden to marry a כהן
 The Gemara first offers two explanations that are challenged,
 and then two explanations that are accepted:

One -

סבר לה כרבי מאיר
 וסבר לה כרבי יהודה
 סבר לה כרבי מאיר דחייש למיעוטא
 רבי מאיר holds like רבי אליעזר that we must be concerned
 even for a מיעוט, and there is a slight possibility that this
 קטנה will grow up to be a אילנית
 וסבר לה כרבי יהודה דאמר אילנית זונה היא
 And, רבי אליעזר holds like רבי יהודה that an אילנית has the
 Halachis status of a זונה.
 Therefore, a כהן may not marry a קטנה, because she may
 grow up to be an אילנית, and become forbidden to him
 because of Zonah.

However, the Gemara proves that רבי אליעזר actually
 disagrees with both רבי יהודה ורבי מאיר.
 Therefore, the Gemara answers:
 הכא בכהן גדול עסקינן
 The ruling of רבי אליעזר is that a כהן גדול is forbidden to
 marry a קטנה.
 And the reason is,
 לאימת קני לה
 לכי גדלה
 The marriage only takes effect מן התורה when she
 becomes a גדולה, and by that point,
 בתולה היא, and a כהן גדול is only permitted to marry a בתולה.

However רבא challenges this answer:
 אי דקדשה אבוא
 מההיא שעתא הוא דקני לה
 If her father married her off, then she is considered his
 wife מן התורה, immediately, while she is still a קטנה
 ואי דקדשה נפשה
 And if she married herself
 מהא רבי אליעזר היא ולא רבנן
 It would not only be Rebbe Eliezer's statement, everyone
 would agree?

6

7 Therefore the גמרא answers:
 אלא אמר רבא לעולם בכהן הדיוט
 Rebbe Eliezer's statement is referring to a regular כהן, and he may not marry a קטנה, because, חיישינן שמא תתפתה עליו
 עבירה. She may be seduced into an עבירה.
 This concern only applies to a כהן, but not to a ישראל, because,
 פתויי קטנה אונס הוא
 The seduction of a minor is considered coercion, and an אונסה is only לכהן, but מותר לישראל.

The גמרא presents another answer:

רב פפא אמר בכהן גדול
 Rebbe Eliezer's statement is referring to a גדול, and he may not marry a קטנה, because, Rebbe Eliezer holds like the תנא who דרשניס the Posuk;
 בתולה מעמיו יקח אשה
 As follows:
 בתולה יכול קטנה
 From the word בתולה one would think he may marry a קטנה?
 Which excludes a קטנה לומר אשה
 אשה יכול בגורת
 From the word אשה one would think he may marry a בגורת?
 Which excludes a בגורת לומר בתולה
 So we see that a כהן גדול is forbidden to marry a קטנה.

7

רב פפא אמר
בכהן גדול

בתולה מעמיו יקח אשה

יכול קטנה
יכול בגורת

בכהן גדול

אלא אמר רבא
לעולם בכהן הדיוט

חיישינן שמא תתפתה עליו
פתויי קטנה אונס הוא

יכול קטנה
יכול בגורת

אשה

8 The גמרא presents another source for the דין that a כהן גדול is only permitted to marry a נערה:
 The Torah says בתולה מעמיו יקח אשה
 And the Posuk in the Megillah says והנערה טבת מראה מאד, בתולה
 So we see that a בתולה refers to a נערה

The next Mishnah will be included in the next Daf.

8

בתולה מעמיו יקח אשה

והנערה טבת מראה מאד, בתולה